

Livskunstner

Den lille skitseblok dannede baggrund for de malerier, som Melaine Christensen udstillede i Afghanistan, hvor Taliban forbyder al kunst. Udstillingerne åbnede vejen for springet fra jordemodergerningen til fuldtidskunstner.

Vi kan lære, mener Melaine Christensen, af afrikanernes evne til at være til stede i nuet.

» Hvis vi følger vores indre stemme og magiske spor, vil universitet åbne sig og understøtte os på alle måder.

MELAINE CHRISTENSEN, billedkunstner

Af Dorte Rohde
dorte.rohde@nordjyske.dk

Der, hvor vejen ender, midt i det kuperede landskab i Dollerup Bakker, ligger huset, som Melaine Christensen og hendes mand, Finn, fandt ved et tilfælde tilbage i 2000, da de fulgte Melaines intuition en dag, hun var hjemme på orlov fra sit jordemoderjob i Afghanistan. I den ene ende ligger det store, lyse atelier med panoramaudsigt ud over skoven og i den anden side er der udgang til en overdækket terrasse med udgang direkte til skoven.

Det er her, hun arbejder med et maleri i rosa farver inspireret af besøgene i Afghanistan. I udhuset, hvor hun også har indrettet atelier og galleri, er det de friske grønne og turkise farver, der springer i øjnene. Hun er inspireret af sine besøge på Lofoten og er ved at lægge sidste hånd på nogle malerier, der skal med på påskeudstillingerne bl.a. på Galleri Marta i Frederikshavn.

Farverne betyder meget for mig, siger Melaine Christensen, der er fascineret af naturen men også af kulturen rundt om i verden.

Træerne, for eksempel, der går dybt ned i jorden og rækker op i himlen til noget, der er større end os selv, går igen i hendes billeder. Vi skal ikke lade os forlede af ufornuftige ordsprog. Tværtimod skal vi tro, at træer vokser ind i himlen. Vi skal lære at nyde.

Selv nyder hun så meget hver

kunstneriske udtryk fra sin morfar, kunstmaler Niels Holbak, der blev kaldt Vestjyllands maler og udstillede på Charlottenborg, var det igennem mange år noget helt andet, hun arbejdede med og fandt glæde i.

- Vi var syv søskende, men det var Birgitte, min søster, der blev kunstneren i vores familie. Jeg tegnede også, men jeg blev jordemoder, selv om jeg tænkte "Bare det var mig," når jeg stod i Birgittes atelier!

Hvorfor hun blev jordemoder, ved hun egentlig ikke.

- Jeg havde hjulpet geder med at føde, lavet oste, kartet og spundet garn. Det kom bare lige pludselig, siger hun og tilføjer:

- Jeg er opdraget i en familie, hvor det var naturligt at gøre noget humanitært og rejse ud. Selv min mor opholdt sig to år i Marokko, hvor hun var lærer.

Jordemodergerningen blev en passion for Melaine Christensen. Hun videreuddannede sig men havde også en udlængsel, så da lejligheden bød sig i 1982, fem år efter at hun var færdig som jordemoder, rejste hun sammen med sin daværende kæreste og en ven til Mocambique.

- Vores veje skiltes i Afrika, og det gav mig kraft til at tage hånd om mit eget liv.

Melaine, der allerede i Danmark var begyndt at lære sig portugisisk, kom ud i landområder, hvor hun var den eneste jordemoder, så hun blev også læge.

- Det var så fascinerende. Kvin-

Da krigen kom, blev hun kaldt over for at sy soldaterne, der kom ind på grenbårer, sammen. Senere blev hun opfordret til at lære kvinderne at uddanne sig til jordemoder.

Melaine Christensen blev i Mocambique i fem år. Hun fik så meget igen, at hun længe var i tvivl om, hvorvidt hun skulle rejse tilbage til Danmark, men hun manglede sparring rent fagligt.

Det fik hun på Gentofte Amtssygehus, hvor hun straks fik arbejde som afdelingsjordemoder.

Livet ændrede sig

Og så skete der pludselig en helt masse nærmest på en gang.

Birgitte, søsteren, blev syg og begik selvmord. Og bare en uge efter mødte Melaine Finn, der kort efter friede til hende. De blev gift, hvorefter Melaine fik to børn, nyt hus - og nyt job i Silkeborg, hvor hun blev leder af fødeafdelingen.

- Alt gik så stærkt. Jeg var nødt til også at gøre noget, der betød rigtig meget for mig selv.

Melaine meldte sig til et malerkursus og fik af læreren besked om endelig at fortsætte med at male.

- Jeg tror på, at alle mennesker har noget unikt i sig. Vi er alle en del af noget større, men mange gange har vi en indre dommer, der siger nej og kommer med undskyldninger for ikke at springe ud i det.

Melaine Christensen fandt nu mod i Søren Kierkegaards ord om: At vove er at miste fodfæste for en stund. Intet at vove er at miste livet.

Efter to år som ledende jordemoder, gik hun ned i tid.

I '96 flyttede familien til Viborg, hvor Finn, der er lærer i mellemstuderier, havde arbejde på gymnasiet.

Men så ville Melaine Christensen dele Afrika med sin familie.

- Vi tog til Mocambique i to måneder og besøgte mine gamle venner og min sorte mor, som havde været med til vores bryllup i '90.

Rejsen blev starten på noget nyt.

Bl.a. var parret efterfølgende på cykelferie på Læsø, hvor Finn, en dag han havde været af sted for at hente morgenbrød, kom hjem med en opstilling på et hus, der siden har været deres. Men Melaine Christensen begyndte også på dagkursus på Kunstakademiet i Århus og snart også på Grafisk Skole.

- Jeg lavede noget, der i den grad gjorde mig glad!

Efterspurgte foredragsholdere

Melaine gik den 700 km lange pilgrimstur i Pyrenæerne og tegnede undervejs - og "ud af Afrika og Pyrenæerne kom foredragene sammen med Finn", som hun siger.

Parret blev et efterspurgt foredragsholderpar, holdt vel 100 foredrag alene i 2001, hvor Finn, der er fotografen på turene, tager sig af det historiske og det politisk/økonomiske aspekt, Melaine tager udgangspunkt i kvindeliv og personberetninger men kommer også ind på sit jordemoderarbejde.

Melaine Christensen gik på halv tid som jordemoder, men snart tog

MALERIER: Melaine Christensen, der har fundet lykken midt i Dollerup Bakker, udstillede første gang i Afghanistan, hvor Taliban havde forbudt al kunst. Det åbnede vejen for springet til kunstner på fuld tid, men Afghanistan vil for altid være fokusområde for hende lige såvel som Mocambique, hvor hun boede i fem år

Billedet er med på påskeudstillingen i Frederikshavn.

Melaine Christensen, der fylder 60 år til december, selv om hun inden i "jo bare er 40", er med i en gruppe på 10 kvinder fra området, der kalder sig flætnetkvinderne, det hele skal nemlig ikke være netværk, som dyrker den sokratiske gruppesamtale - en samtale, hvor man vælger et struktureret emne med udgangspunkt i en af deltageres egne erfaringer. Målet er, ved at give tid og være lyttende, at lukke op, brede ud og gøre større. Nysgerrighed og undren, som også på anden vis beskriver Melaine Christensen, er nøgleord i samtalen frem for at være bedrevende.

Foto: Torben Hansen

Mens hun var der, tog Finn orlov i to måneder og kom på besøg, men halvandet år er lang tid at være fra hinanden.

Da Melaine var hjemme på orlov på et tidspunkt, var det, at hun blev i tvivl om, hun havde tilstrækkeligt med rugbrød derhjemme. Hun stoppede ved bageren og så derved huset i bakkerne blive sat til salg. Og parret var ikke i tvivl. Det købte huset og overtog det året efter.

I mellemtiden, i Afghanistan, hvor Taliban forbød al kunst, var Melaine Christensen, der altid sad med sin lillebitte skitseblok i skødet, når hun kørte bil, begyndt at male på ugens eneste fridag, fredag.

Og paradoksalt nok blev det i Afghanistan, at hun på indsmuglet papir og farver, holdt sine første to udstillinger i henholdsvis Islamabad og Peshawar. Det var den danske ambassadør i Pakistan, der åbnede udstillingerne, og de blev en så stor succes, at de banede vejen for et efterfølgende spring væk fra jordemodergeringen ud i kunsten.

I Afghanistan arbejdede Melaine Christensen tæt på kvinderne og kom dermed langt ind i samfundet.

Jeg var med til at etablere jordemodersteder og lavede jordemoderkurser. Kvinderne var enormt lydhøre. De er nogle seje kvinder. Hvad de må holde til og alligevel klarer!

Ny energi på Grønland

I Danmark, hvor parret havde overtaget huset i bakkerne, tog Melaine

Hun var træt af, at computeren har taget både tid og nærvær fra fødestue og fødende og havde mistet arbejdsglæden. I det nordvestlige Grønland, i Upernavik, hvor hun var eneste jordemor, fandt hun en helt anden energi.

Hun var der et halvt år i første omgang og fik også lavet et staffeli, etableret et lille værksted og begyndte igen at male. Hun sluttede med at være en måned på et kunstnerrefugium og udstillede til gengæld.

Jeg blev så betaget af de unge mennesker, der helt andægtigt kiggede på mine billeder. De er ikke vant til at se noget fra deres egen kultur.

Melaine fortæller rørt om en kvinde, der sagde: Tænk, at du skal komme og male, for at vi kan se, hvor smukt her er.

Udlængslen, der aldrig har sluppet sit tag i Melaine Christensen, førte i 2006 hende og Finn på en længere rejse igennem hele Mellemøsten ud til Afghanistan. Bl.a. rejste parret tre uger rundt i Iran.

Der var sket så meget, at vi behøvede nyt til vores foredrag, forklarer Melaine Christensen, der tilbage i Danmark lavede sit eget firma med cvr. nr. for "nu skulle det være ordentligt".

Melaine Christensen tog kontakt til bl.a. kunstforeninger, og så begyndte udstillingerne at tage fart.

I fjor var hun heldig at få foden inden for virksomheder som Novo Nordisk og det åbner døre, som hun siger. Hun har også fået kon-

ket op med udstillinger, siger Melaine Christensen, der i påsken også udstiller både på Galleri Humlum ved Struer og på Nygård på Als foruden på Galleri Marta i Frederikshavn. Hun vender tilbage til det nordjyske med sine malerier, når hun til september udstiller på Galleri Munken ved Løkken, hvor hun og Finn også holder foredraget "Inden for og uden for murene" om Afghanistan.

Hun har lige været der igen 14 dage sammen med Finn. Han havde brug for at snakke med bl.a. parlamentsformanden, økonomiske politikere og en guvernør for at få nye facts.

Man skal være åben

- Det betyder rigtig meget for mig at formidle om landet på to planer, for ord siger noget andet end billeder, siger hun, mens hun lægger hånd på et maleri i rosa farver med motiv fra Afghanistan.

Som jordemoder er jeg vant til at tænke i hele mennesker....vi har så mange fordomme, angst for det fremmede, som jeg mener skyldes noget ubearbejdet i os selv.

Hvis vi tør lukke op for vores skyggesider, ligger der mængder af bunden energi.

At rejse ud er at møde noget ukendt, fastslår hun.

Men hun bliver også inspireret af de omkringliggende bakker, fortæller hun og fremviser blandt de mange billeder, hun henter fra blandt andet atelier og metalkisten, der er fra Afghanistan, billeder fra Dolle-

refugium fem gange, Samos, Grønland, Lofoten og Vietnam, som hun rejste til i 2009 og søger Danida-midler til at komme til igen i år sammen med sin mand, fordi det er så "veldig spændende at bygge oven på noget", tror hun, at Mocambique og Afghanistan forbliver hendes fokusområder også fremover.

Vi er tilbage ved formidlerrollen. Hun vil gerne være brobygger for kulturforståelse, som hun siger, for vi har så meget at give hinanden.

Afrikanerne for eksempel med deres lette tilgang til dansen mestrer så meget det kreative og at være i nuet, at vi kan lære af det.

For vi danskere har så mange bekymringer, men bekymringer er som oftest rettet mod fremtiden og bliver som regel ikke til noget. Så hvorfor binde energi i dem, når vi i stedet kan bruge dem til nærvær, leg, lyst og flow.

Man kan heller ikke tænke sig til ideer, mener hun.

Men er man åben, som hun er, når hun glædesfuldt om morgenen går stik modsat bakkerne, ud over heden, kommer de til hende, og hjemme igen er det, at hun ud fra sine skitser og farveprøver, som hun altid laver på stedet i det fremmede, omsætter dem til nye motiver, der lander et sted mellem abstraktion og det genkendelige.

Hun går efter det smukke og skønne, selv i sine billeder fra Afghanistan. For der er altid to sider af en sag, påpeger hun.

Overbeviset om at hun har fundet

BLÅ BOG

MELAINE CHRISTENSEN

■ Hendes morfar var Niels Holbak, der udstillede på Charlottenborg.

■ Blev uddannet som jordemor i 77 og har arbejdet som sådan i bl.a. Mocambique, Afghanistan og Grønland i længere perioder.

■ I 1996 begyndte hun at tage kurser på Kunstakademiet i Århus, og efterfølgende kom hun ind på Grafisk Skole i Århus.

■ Hun er gift med Finn, som hun holder foredrag sammen med om bl.a. Afghanistan.

■ Parret bor i Dollerup Bakker og har sommerbolig på Læsø.

■ Melaine Christensen påskeudstiller i Frederikshavn og senere på året på Galleri Munken ved Løkken, hvor hun sammen med Finn også holder foredrag.